

Lauksaimnieku organizāciju jautājumi/atbildes 2018.gada 10.janvāra sanāksmei

Platību maksājumi

1. **Kādos termiņos plānots izmaksāt atlikušos atbalsta maksājumus par 2017.gadu (saistītais par proteīnaugiem, miežiem u.c.) ?**

Atbilde:

Janvārī – jau uzsākti maksājumi – BDUZ (Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos), SAP (Brīvprātīgs saistītais atbalsts par proteīnaugiem), SAU (Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām), SDA (Brīvprātīgs saistītais atbalsts par dārzeņiem), SMI (Brīvprātīgs saistītais atbalsts par miežiem), SVR (Brīvprātīgs saistītais atbalsts par vasaras rapsi un vasaras ripsi); mēneša beigās tiks maksāts SLM (Brīvprātīgs saistītais atbalsts par liellopiem).

Februārī – SAI (Brīvprātīgs saistītais atbalsts par aitām), SKZ (Brīvprātīgs saistītais atbalsts par kazām), SKC (Brīvprātīgs saistītais atbalsts par cietes kartupeļiem), RLZP (Rugāju lauks ziemas periodā).

Martā – JAL (Maksājums gados jaunajiem lauksaimniekiem), NIM (Kompensācijas maksājums par *Natura 2000* meža teritorijām).

Jūnijā – SSA (Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētas stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām), SSK (Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētas sēklas kartupeļiem), SLS (Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētu labības sēklu).

2. **Ap māju ir liels, vecs ābeļdārzs, kopējā platība ap 3 ha, un visapkārt dārzam dzīvžogs no kauzraušu bumbierēm. Bumbieres ir lielas, blīvi sastādītas, tās ir 40-70 gadu vecas. Kokos dzīvo daudz dažādi putni, arī caunas. Aiz dārza ir labības lauki. Vai dzīvžoga platību atzītu par ekoloģiski nozīmīgu platību, līdz ar to par zaļināšanas platību? Ja nē, tad pamatojiet, kāpēc?**

Atbilde: Latvija par ekoloģiski nozīmīgajām platībām nav izvēlējusies dzīvžogus, līdz ar to no kauzraušu bumbierēm veidots dzīvžogs nav uzskatāms par ekoloģiski nozīmīgu platību.

3. **Liela meliorēta lauka vidū ir bijušā dīķa dambis, jo zivju dīķi (20 ha) nomeliorēja, bet baronlaikos celto dambi atstāja. Lauksaimniecības zeme apņēma dambi no visām pusēm. Būve ir no laukakmeņiem ap 200m gara un ap 10m plata. Dambis apaudzis ar zāli un dažiem kokiem. Ceļa funkcijas dambis nepilda. Vai šādu platību nevar iekļaut zaļināšanas platībā?**

Atbilde: Šāds dambis par ekoloģiski nozīmīgu platību būtu uzskatāms gadījumos, ja ir redzams, ka jau ilgstoši to nav ietekmējis cilvēks ar savām darbībām (piemēram, tas ir apaudzis ar zāli, krūmiem un kokiem).

Ja platība ir ārpus lauku bloka, ir jāiesniedz precizēšanas pieprasījums, lai tiktu izveidots ainavu elements. Dienests plāno, ka šogad bloku precizēšanas pieprasījumus varēs iesniegt no februāra sākuma.

4. Lūgums informēt, kā būs bioloģiskajām saimniecībām ar ienākumiem uz ha par 2017. gadu, lai saņemtu bioloģiskos maksājumus. Un vai nav iespēja prasīt mazākus gaļas liellopu audzētāju saimniecībām, tā kā bija iepriekš?

Atbilde: 2018.gadā būs jānodrošina ieņēmumi 200 eiro uz katru Vienotajam platību maksājuma pieteikto hektāru. Ieņēmums ir jaunās saimniecības, kuras uzsāka darbību lauksaimniecībā iepriekšējā kalendārajā gadā. Nosakot ieņēmums, tiks ņemti vērā lielākie no pēdējo divu gadu ieņēmumiem.

Šogad Ministru kabineta noteikumu grozījumu projektā iekļauts atvieglojums saimniecībām, kas sāk nodarboties ar gaļas lopkopību: paredzēts nepiemērot prasību nodrošināt ieņēmumus zālāju platībai trīs gadus no gada, kad operators Lauksaimniecības datu centrā pirmo reizi ir reģistrējis liellopus, aitas vai kazas un tie ir gaļas šķirnes dzīvnieki.

Tā pat kā iepriekšējā gadā ieņēmumi netiek prasīti arī par: 1) atmatām, 2) ilggadīgajam stādījumiem līdz četru gadu vecuma sasniegšanai un 3) platībām, kurās kultūraugi ir cietuši nepārvaramas varas vai ārkārtas apstākļu dēļ, un par šiem apstākļiem lauksaimnieks informējis sertificējošo iestādi.

5. Kad tiks pieņemti noteikumi, ka lopbarība (sagatavotie ruļļi) no lauka arī jānoved? Kā tas var būt, ka decembrī barība ir izklaidus uz lauka un atkal vajadzīgas kompensācijas? Šos miljonus varētu izmantot meliorācija sakārtošanai.

Atbilde: Šogad plūdu un lietavu dēļ tikai piemērotas atkāpes no normas, jo daudzās saimniecībās līdz 15.septembrim zāli nebija iespējams novākt.

6. Par ieņēmumiem no 1 ha. Gaļas nozarē attīstība notiek lēni, lai gan ieguldīti finanšu līdzekļi un nopirkta 20 telītes no Vācijas (LI). Šobrīd saimniecībā ir 76 liellopi, no kuriem 40 ir mātes. 2016. gadā piedzima 14 telītes pēc kārtas, kuras tika atstātas saimniecības attīstībai, bet par to tiekam sodīti (dīzeldegviela samazināta, salīdzinot ar iepriekšējo gadu), ja būtu bullīši būtu nauda, un būtu ienākumi. Esam bioloģiskā saimniecība, kur draud, ja nebūs ieņēmumi, būs sankcijas. Zemi pirkt nevaram, jo nav ienākumu. Saimniecību veidojam 5 gadus, sākām no dažām govīm, diemžēl esam pēc 40 gadu vecuma. Šobrīd apsaimniekojam LIZ zemi 150 ha, kas vajadzīgs, lai attīstītu gaļas lopu ganāmpulku. Protams, domājam par vēl kādu nozari, bet tam visam vajag papildus investīcijas. Vai liellopu gaļas ražošanas nozare nav apbižota, un varbūt ir cerība, ka tiks ņemta vērā šīs nozares specifikācija? Tas ir tāpat kā ar ābeļdarzu, kas augļus nes tikai pēc vairākiem gadiem. Mēs strādājam pēc labākās sirdsapziņas un tiecamies uz attīstību (100 mātes/govis), bet diemžēl tiekam sodīti.

Atbilde: Šogad Ministru kabineta noteikumu grozījumu projektā iekļauts atvieglojums bioloģiskajām saimniecībām, kas sāk nodarboties ar gaļas lopkopību: paredzēts nepiemērot prasību nodrošināt ieņēmumus zālāju platībai trīs gadus no gada, kad operators Lauksaimniecības datu centrā pirmo reizi ir reģistrējies liellopus, aitas vai kazas un tie ir gaļas šķirnes dzīvnieki.

Ministru kabineta noteikumu projektā paredzēti arī atvieglojumi dīzeļdegvielas ar samazināto akcīzes nodokļa likmi saņemšanas nosacījumos:

- Aprēķinos tiks ņemti lielākie no pēdējo divu taksācijas gadu ieņēmumiem.
- Divus gadus netiks prasīti ieņēmumi par no jauna deklarētajām platībām-prasību par ieņēmumiem nepiemēros zemes platības pirmajā deklarēšanas gadā un nākamajā gadā pēc tā.
- Saimniecībām, kas uzsāk darbību, ieņēmumi netiks prasīti pirmos divus gadus.

7. Vai tiks izmaksāts maksājums par 2017. gadu "brīvprātīgais saistītais atbalsts par liellopiem (SLM)"?

Atbilde: Jā, tas tiks izmaksāts 2018.gada janvāra beigās.

8. Septembrī ZM Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa informēja, ka tiks piemēroti atvieglojumi atbalsta maksājumu saņemšanai. Vai var saņemt apstiprinošas atbildes uz jautājumiem, vai bioloģiskie lauksaimnieki maksājumus saņems pilnā apmērā, ja arī nebūs 200 EUR/ha.

Atbilde: Ieņēmumus skatīsies divus gadus, vērā ņems labākā gada rādītājus. Ja nevienā gadā netiks sasniegti vajadzīgie ieņēmumi 200 EUR/ha, tad bioloģiskajiem lauksaimniekiem tiks izteikts brīdinājums par prasības neievērošanu. Pirmajā gadā, kad tiek piemērots brīdinājums, maksājums pasākumā "Bioloģiskā lauksaimniecība" tiek izmaksāts pilnā apmērā. Ja pārkāpums tiek konstatēts atkārtoti, maksājums tiek samazināts par 10%, ja trīs reizes un vairāk – maksājums tiek samazināts par 25%.

Dīzeļdegviela lauksaimniekiem

9. Septembrī ZM Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa informēja, ka tiks piemēroti atvieglojumi atbalsta maksājumu saņemšanai. Vai var saņemt apstiprinošas atbildes uz jautājumiem, vai bezakcīzes dīzeļdegvielu piešķirs atbilstoši noteiktajam daudzumam uz 1 ha 100% apjomā, neņemot vērā ieņēmumus.

Kādas izmaiņas plānotas 2018.gadā dīzeļdegvielas piešķiršanas kārtībā zemniekiem un kāda akcīze tiks piemērota ?

Atbilde: Ministru kabineta noteikumu projektā paredzēti arī atvieglojumi dīzeļdegvielas ar samazināto akcīzes nodokļa likmi saņemšanas nosacījumos:

- Aprēķinos tiks ņemti lielākie no pēdējo divu taksācijas gadu ieņēmumiem.

- Divus gadus netiks prasīti ieņēmumi par no jauna deklarētajām platībām-prasību par ieņēmumiem nepiemēros zemes platības pirmajā deklarēšanas gadā un nākamajā gadā pēc tā.
- Saimniecībām, kas uzsāk darbību, ieņēmumi netiks prasīti pirmos divus gadus.

Dīzeļdegvielas cenas samazinājums būs aptuveni 0,31 centi/litru.

Projekti un investīcijas

10. Par projektu sarindošanu – no ZM un LAD amatpersonām izskanējis, ka sarindošanu vairs nepublicē. Kā pretendents zināt savas izredzes, ja ir publiskā finansējuma iztrūkums? Tas saistīts ar to, ka dārgākas tehnikas vienības, piemēram, graudu kombains ir iepriekš jāpasūta, ir jāveic pirmās iemaksas.

Kad būs pieejama oficiālā informācija par IMA 4.kārtā iesniegtajiem projektiem pa reģionālajām pārvaldēm?

Atbilde: MK prasības šobrīd vairs neparedz rindas publicēšanu. Tomēr lai sniegtu pretendentiem nepieciešamo informāciju, dienests rindošanas sarakstus ir ievietojis savā mājaslapā šā gada 10.janvārī.

11. Izvērtējot projektus, LAD droši vien radīsies jautājumi par izvēlēto projekta mērķi. Vajadzētu zināt vienotu koncepciju, kā to vērtēs, ja saimniecība pēc LIZ platībām u.c. rādītājiem 2017. gadā ir reāli izaugusi, salīdzinot ar pēdējo 3 gadu vidējiem rādītājiem.

Atbilde: Saskaņā ar MK 600 11.1.1.apakšpunktu fiziskais ražošanas apjoma pieaugums nedrīkst būt sasniegts jau projekta iesniegšanas dienā.

Piemērs: VPM pieteiktās platības:

- 2017.gadā -70 ha;
- 2016.gadā – 35 ha;
- 2015.gadā – 30 ha.

Vidējais rādītājs pēdējos 3 gados ir – 45 ha.

5% no 45 ha = 2,25 ha

70 ha + 2,25 ha = 72,25 ha – šāds minimālais rādītājs būs jāsasniedz 3.noslēgtajā gadā pēc projekta pabeigšanas.

12. Septembrī ZM Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa informēja, ka tiks piemēroti atvieglojumi atbalsta maksājumu saņemšanai. Vai var saņemt apstiprinošas atbildes uz jautājumiem, vai nebūs problēmu ar projektu īstenošanu vai uzraudzības periodā plānotajiem rādītājiem utt.

Atbilde: Administrējot Lauku attīstības programmas pasākumus pēc atbalsta saņēmēja iesnieguma ir piemēroti šādi atvieglojumi:

- Noteikt ar projekta īstenošanu saistīto prasību izpildi ne vēlāk kā līdz 2018. gada 30. septembrim (projektu uzsākšana, komersanta izveidošana, finanšu līdzekļa pierādīšana, būvniecības un iepirkuma dokumentu iesniegšana).

- Pagarināt par vienu gadu noteiktos projektu īstenošanas termiņus.
- Noteikt sasniedzamo rādītāju izpildi līdz uzraudzības perioda beigām, bet ne zemāku kā normatīvajos aktos noteikts, izpildē pieļaujot toleranci 10% apmērā.

13. Vai būs pieejams kopsavilkums par aktivitāšu izsludināšanas provizoriskiem datumiem 2018.gadam?

Atbilde: Tiklīdz informācija tiks saskaņota ar Zemkopības ministriju, tā tiks publicēta LAD mājaslapā.

14. Kādi ir pieteikšanās rezultāti 4. kārtā pasākumam „Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” (cik projekti un par kādu summu tika iesniegti RLP griezumā), vai ir veikta iesniegto projektu provizoriska izvērtēšana, cik projektu un par kādu summu varētu tikt neapstiprināti nepietiekama publiskā finansējuma dēļ?

Atbilde: Skatīt 1.pielikumu.

15. Vai LAD varētu sagatavot papildinātu tabulu, kura tika izdota 2017. gada 2. februārī sanāksmē attiecībā uz situāciju LAD pasākumā „Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”, norādot datus par 3.kārtas pieteikumiem?

Atbilde: Informācija tiks publicēta LAD mājaslapā līdz janvāra beigām.

16. Kādas atbalstu summas IMA projektos kā papildus intensitātes ir saņēmuši jaunie lauksaimnieki? (Cik pretendenti ir saņēmuši? Cik jaunie lauksaimnieki ir jau izmantojuši maksimālo attiecināmo summu? Kā šie skaitļi sadalās apgrozījumu grupās līdz 70 000 EUR un virs 70 000?)

Atbilde: Informācija tiks sagatavota līdz 1.februārim.

17. Lūdzu informāciju par iesniegtajiem projektiem dārzkopībā pēdējā IMA kārtā skaitu un summu, ja iespējams arī par reģionālajām pārbaudēm.

Atbilde: Skatīt 2.pielikumu.

18. Vai pastāv iespēja, ka Latvijā tiks ieviesta līdzīga prakse kā Somijā, kad aītkopjiem tiek atmaksāta žoga būvniecība, pieaicinot ekspertu, kas pret konkrēto plēsēju veidu iesaka piemērotāko žogu augstumu, stieplu blīvumu utt.?

Atbilde: IMA apakšpasākuma „Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” ietvaros ir attiecināma žoga ierīkošana lauksaimniecības dzīvniekiem (brīži, aitas, gaļas liellopi u.c.).

Citi

19. Varbūt varētu LAD mājaslapā publicēt tās saimniecības, kuras saņēma atbalstu par plūdos radušiem zaudējumiem, un cik lielos apmēros tie bija?

Atbilde: LAD mājas lapā ir pieejams saraksts ar juridiskajām personām, kas saņēma kompensāciju par plūdu radītajiem zaudējumiem:

<http://www.lad.gov.lv/lv/aktualitates-un-kalendars/aktualitates/lad-gandarits-par-paveikto-darbu-pludos-cietuso-platibu-apsekosana-788>

Nemot vērā Personu datu aizsardzības likuma prasības, fizisko personu sarakstu nav juridiska pamata publicēt.

20. Vai arī 2018. gadā paredzēta kredīprocentu dzēšana?

Atbilde: Pēc Zemkopības ministrijas sniegtās informācijas, arī šogad paredzēts šāds atbalsta maksājums.

21. Lūdzu atcelt prasību, par to ka nevar no LDC izprintēt jēru kontroles lapas, ja jērs vecāks par 95 dienām. Lielos ganāmpulkos aitas atnesas katru mēnesi. Līdz ar to paliks nenovērtēti jēri un aitu māte.

Atbilde: Jautājums nosūtīts LDC informācijas sagatavošanai.

22. Gribētu dzirdēt pamatotu atbildi, kādēļ Latvijā tika atcelts atbalsta maksājums par zīdītājgovīm?

Atbilde: Zemkopības ministrija dienestam maksājuma atcelšanu skaidroja ar to, ka valsts finansējums pārejas posma valsts atbalstam (PPVA) tika būtiski samazināts un Lauksaimnieku konsultatīvajā padomē (ar lauksaimnieku nevalstiskajām organizācijām) tika nolemts par pieejamā finansējuma sadalījumu starp atbalsta veidiem. Rezultātā PPVA par zīdītājgovīm tik atcelts, taču šai nozarei no valsts finansējuma turpina maksāt ciltsdarba maksājumu un no ES finansējuma piešķirts brīvprātīgi saistītais atbalsts par liellopiem, kura finansējums katru gadu palielinās.

Operatīvā informācija par pieteiktajiem projektiem ELFLA LAP apakšpasākuma "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" 4.kārtā

RLP	Pieejamais finansējums (apgrozījums līdz 70 000 EUR)	Iesniegto pieteikumu skaits	Projektu skaits ar pietiekamu finansējumu	Pieteiktā summa	Starpība	Pieejamais finansējums (apgrozījums virs 70 000 EUR)	Iesniegto pieteikumu skaits	Projektu skaits ar pietiekamu finansējumu	Pieteiktā summa	Starpība
4.1. Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās										
AL RLP	1 217 953	82	36	2 558 151	-1 340 198	4 135 687	46	46	3 796 544	339 143
DK RLP	2 296 492	186	68	5 071 916	-2 775 424	7 797 979	147	62	18 685 935	-10 887 956
DL RLP	2 038 131	179	86	4 107 504	-2 069 373	6 920 686	98	83	9 903 433	-2 982 747
LR RLP	1 293 926	89	24	3 416 872	-2 122 946	4 393 662	64	28	11 621 915	-7 228 253
VL RLP	1 568 031	98	44	2 982 619	-1 414 588	5 324 414	90	53	9 744 618	-4 420 204
Z RLP	2 411 486	76	76	2 212 738	198 748	8 188 454	158	50	26 413 160	-18 224 706
ZA RLP	1 307 499	87	36	3 004 059	-1 696 560	4 439 751	52	27	6 958 882	-2 519 131
ZK RLP	1 555 676	94	40	3 500 754	-1 945 078	5 282 459	116	67	16 236 412	-10 953 953
ZV RLP	2 235 805	159	67	5 193 652	-2 957 847	7 591 908	118	46	17 201 831	-9 609 923
	15 924 999	1 050	477	32 048 264	-16 123 265	54 075 001	889	462	120 562 730	-66 487 729

Apstiprinātie (potenciāli apstiprinātie) pieteikumi pa nozaru veidiem

4.1. Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās										
Nozare	1.kārta		2.kārta		3.kārta		4.kārta		Kopā	
	skaits	Attiecināmās izmaksas	skaits	Attiecināmās izmaksas	skaits	Attiecināmās izmaksas	skaits	Attiecināmās izmaksas	skaits	Attiecināmās izmaksas
Laukaugi - graudaugi	625	82 260 076	461	78 029 445	555	91 825 873	439	82 800 782	2 080	334 916 176
Piena lopkopība - piena liellopi	289	35 917 721	177	23 408 508	207	27 241 288	138	27 262 855	811	113 830 371
Ganību dzīvnieki - nobarojamie liellopi	127	7 559 263	169	11 055 741	203	12 007 785	143	11 654 462	642	42 277 251
Jaukti (laukkopība/lopkopība)	61	6 700 434	50	6 056 174	84	11 682 409	64	8 588 272	259	33 027 289
Dārzkopība - augļkopība	14	536 526	15	512 489	28	1 219 165	44	3 399 833	101	5 668 013
Ilggadīgie stādījumi	14	686 344	22	1 089 412	17	1 505 418	39	1 761 295	92	5 042 469
Dārzkopība - dārzenkopība	18	3 744 595	18	4 772 904	13	2 391 332	28	2 391 391	77	13 300 223
Ganību dzīvnieki - aitas	18	809 437	9	517 431	25	1 196 974	20	1 685 946	72	4 209 789
Cūkas	8	2 391 405	6	2 197 423	8	2 567 890	10	8 672 669	32	15 829 387
Laukaugi - kartupeļi	8	636 426	6	1 317 237	4	436 864	8	2 972 622	26	5 363 149
Putni	4	653 728	7	3 349 894	6	1 269 906	5	2 332 924	22	7 606 452
Dārzkopība - dekoratīvā dārzkopība (stādu audzēšana)	2	751 084	5	424 495	7	2 415 984	3	139 860	17	3 731 423
Ganību dzīvnieki - zirgi	4	153 292	1	72 586	2	198 216	3	315 777	10	739 871
Piena lopkopība - kazas			2	18 910	2	30 702			4	49 612
Laukaugi - rapsis	2	110 672					1	66 500	3	177 172
Cita	22	2 934 415	20	3 399 020	18	1 675 730	24	3 021 838	84	11 031 003
Kopā	1 216	145 845 418	968	136 221 669	1 179	157 665 537	969	157 067 025	4 332	596 799 650